

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2000/31/EG

av den 8 juni 2000

om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel")

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 samt artiklarna 55 och 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska unionen syftar till att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska staterna och folken för att säkerställa ekonomiska och sociala framsteg. Enligt artikel 14.2 i fördraget omfattar den inre marknaden ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor och tjänster samt etableringsfrihet säkerställs. Utvecklingen av informationssamhällets tjänster inom området utan inre gränser är av avgörande betydelse för att undanröja de hinder som skiljer de europeiska folken åt.
- (2) Den elektroniska handelns utveckling inom informationssamhället erbjuder betydande sysselsättningsmöjligheter i gemenskapen, i synnerhet i små och medelstora företag, och kommer att bidra till ekonomisk tillväxt och europeiska företags investeringar i innovation samt kan öka den europeiska industrins konkurrenskraft under förutsättning att Internet blir tillgängligt för alla.

- (3) Gemenskapsrätten och det som kännetecknar gemenskapens rättssystem är en viktig tillgång för att de europeiska medborgarna och operatörerna till fullo, utan att behöva ta hänsyn till några gränser, skall kunna utnyttja de möjligheter som den elektroniska handeln erbjuder. Detta direktiv syftar därför till att se till att en hög nivå av gemenskapsintegration äger rum inom det rättsliga området för att få till stånd ett verkligt område utan inre gränser för informationssamhällets tjänster.
- (4) Det är viktigt att se till att den elektroniska handeln fullt ut kan utnyttja den inre marknads möjligheter och därmed, såsom i fallet med rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television⁽⁴⁾, att en hög grad av integration uppnås i gemenskapen.
- (5) Utvecklingen av informationssamhällets tjänster inom gemenskapen hämmas av ett antal rättsliga hinder för att den inre marknaden skall fungera väl, vilket gör det mindre lockande att utöva etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster. Dessa hinder beror på skillnader i lagstiftningen samt på den rättsliga osäkerheten om vilka nationella bestämmelser som är tillämpliga på dessa tjänster. I avsaknad av samordning och anpassning av lagstiftningen på de berörda områdena kan hindren motiveras mot bakgrund av rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol. Det råder rättslig ovisshet om i hur stor utsträckning medlemsstaterna får kontrollera tjänster med ursprung i en annan medlemsstat.

⁽¹⁾ EGT C 30, 5.2.1999, s. 4.

⁽²⁾ EGT C 169, 16.6.1999, s. 36.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 6 maj 1999 (EGT C 279, 1.10.1999, s. 389), rådets gemensamma ståndpunkt av den 28 februari 2000 (EGT C 128, 8.5.2000, s. 32) och Europaparlamentets beslut av den 4 maj 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁴⁾ EGT L 298, 17.10.1989, s. 23. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG (EGT L 202, 30.7.1997, s. 60).

- (6) Med hänsyn till gemenskapens mål, till artiklarna 43 och 49 i fördraget och till den sekundära gemenskapsrätten bör dessa hinder avlägsnas genom samordning av viss nationell lagstiftning och genom ett förtydligande av vissa rättsliga begrepp på gemenskapsnivå, i den omfattning som krävs för att den inre marknaden skall fungera väl. Detta direktiv inriktas endast på några särskilda frågor som medför problem för den inre marknaden och är därför helt i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen så som den kommer till uttryck i artikel 5 i fördraget.
- (7) För att garantera rättssäkerhet och konsumenternas förtroende måste detta direktiv fastställa en tydlig allmän ram som omfattar vissa rättsliga aspekter på den elektroniska handeln på den inre marknaden.
- (8) Syftet med detta direktiv är att skapa en rättslig ram för att säkerställa fri rörlighet för informationssamhällets tjänster mellan medlemsstaterna och inte att harmonisera det straffrättsliga området som sådant.
- (9) Den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster kan i många fall vara ett särskilt uttryck i gemenskapsrätten för en mer allmän princip, nämligen yttrandefriheten, såsom den fastställs i artikel 10.1 i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som har ratificerats av samtliga medlemsstater. Direktiv som omfattar tillhandahållande av informationssamhällets tjänster måste därför se till att denna verksamhet kan utövas fritt mot bakgrund av nämnda artikel och att den endast begränsas av vad som anges i punkt 2 i samma artikel och artikel 46.1 i fördraget. Detta direktiv är inte avsett att påverka nationella grundläggande regler och principer som rör yttrandefrihet.
- (10) De åtgärder som föreskrivs i detta direktiv begränsas i enlighet med proportionalitetsprincipen till vad som är strikt nödvändigt för att den inre marknaden skall fungera väl. Där det är nödvändigt att agera på gemenskapsnivå och för att garantera ett område där det verkligen inte finns några inre gränser för den elektroniska handeln, måste direktivet säkerställa en hög nivå av skydd för mål av allmänt intresse, i synnerhet skydd av minderåriga och den mänskliga värdigheten, konsumentskydd och skydd av folkhälsan. I enlighet med artikel 152 i fördraget är skydd av folkhälsan en viktig del av gemenskapens övriga politik.
- (11) Detta direktiv påverkar inte skyddsnivån för i synnerhet folkhälsa och konsumentintressen såsom dessa fastställts i gemenskapsakter, bland annat rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid konsumentavtal⁽²⁾ utgör en viktig beståndsdel för att skydda konsumenterna i avtalsfrågor. Dessa direktiv tillämpas även i sin helhet på informationssamhällets tjänster. Gemenskapens regelverk som även tillämpas fullt ut på informationssamhällets tjänster omfattar också i synnerhet rådets direktiv 84/450/EEG av den 10 september 1984 om vilseledande reklam⁽³⁾, rådets direktiv 87/102/EEG av den 22 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter⁽⁴⁾, rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet⁽⁵⁾, rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang⁽⁶⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG av den 16 februari 1998 om konsumentskydd i samband med prismärkning av varor som erbjuds konsumenterna⁽⁷⁾, rådets direktiv 92/59/EEG av den 29 juni 1992 om allmän produktsäkerhet⁽⁸⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/47/EG av den 26 oktober 1994 om skydd för köparna vad avser vissa aspekter i avtal om nyttjanderätten till fast egendom på tidsdelningsbasis⁽⁹⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG av den 19 maj 1998 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen⁽¹⁰⁾, rådets direktiv 85/374/EEG av den 25 juli 1985 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister⁽¹¹⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier⁽¹²⁾, Europaparlamentets och rådets kommande direktiv om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenterna och rådets direktiv 92/28/EEG av den 31 mars 1992 om marknadsföring av humanläkemedel⁽¹³⁾. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/43/EG av den 6 juli 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas
- (1) EGT L 95, 21.4.1993, s. 29.
(2) EGT L 144, 4.6.1997, s. 19.
(3) EGT L 250, 19.9.1984, s. 17. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/55/EG (EGT L 290, 23.10.1997, s. 18).
(4) EGT L 42, 12.2.1987, s. 48. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/7/EG (EGT L 101, 1.4.1998, s. 17).
(5) EGT L 141, 11.6.1993, s. 27. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG (EGT L 84, 26.3.1997, s. 22).
(6) EGT L 158, 23.6.1990, s. 59.
(7) EGT L 80, 18.3.1998, s. 27.
(8) EGT L 228, 11.8.1992, s. 24.
(9) EGT L 280, 29.10.1994, s. 83.
(10) EGT L 166, 11.6.1998, s. 51. Direktivet ändrat genom direktiv 1999/44/EG (EGT L 171, 7.7.1999, s. 12).
(11) EGT L 210, 7.8.1985, s. 29. Direktivet ändrat genom direktiv 1999/34/EG (EGT L 141, 4.6.1999, s. 20).
(12) EGT L 171, 7.7.1999, s. 12.
(13) EGT L 113, 30.4.1992, s. 13.

- lagar och andra författningar om reklam för och sponsring till förmån för tobaksvaror⁽¹⁾ som antogs inom ramen för den inre marknaden eller direktiv om skydd av folkhälsan. Detta direktiv kompletterar de krav på information som fastställts i ovan nämnda direktiv, i synnerhet direktiv 97/7/EG.
- (12) Vissa verksamheter måste undantas från tillämpningsområdet för detta direktiv, eftersom friheten att tillhandahålla tjänster på dessa områden för närvarande inte kan tryggas med stöd av fördraget eller befintlig sekundärrätt. Dessa undantag utesluter inte instrument som kan visa sig nödvändiga för att den inre marknaden skall fungera väl. Beskattning, särskilt mervärdesskatt på ett stort antal av de tjänster som omfattas av detta direktiv, måste undantas från detta direktivs tillämpningsområde.
- (13) Detta direktiv syftar inte till att införa bestämmelser om skattskyldigheter. Det föregriper inte heller utarbetandet av gemenskapsinstrument för skatteaspekter på elektronisk handel.
- (14) Skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter regleras endast av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/66/EG av den 15 december 1997 om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet⁽³⁾ som i sin helhet är tillämpliga på informationssamhällets tjänster. I dessa direktiv upprättas redan en gemenskapsrättslig ram för personuppgifter, och denna fråga behöver därför inte behandlas i detta direktiv för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl, i synnerhet den fria rörligheten för personuppgifter mellan medlemsstaterna. Genomförandet och tillämpningen av detta direktiv bör stå i full överensstämmelse med principerna om skydd för personuppgifter, särskilt avseende icke begärda kommersiella meddelanden och mellanhanders ansvar. Detta direktiv kan inte förhindra anonym användning av öppna nätverk som Internet.
- (15) Konfidentialiteten vid kommunikation garanteras genom artikel 5 i direktiv 97/66/EG. Enligt det direktivet måste medlemsstaterna förbjuda alla andra än avsändarna och mottagarna att på något sätt fånga upp eller övervaka kommunikationen, utom när sådana åtgärder är lagligen tillåtna.
- (16) Uteslutandet av spelverksamhet från detta direktivs tillämpningsområde gäller endast hasardspel, lotterier och vadslagningar som innebär att penningvärden satsas. Detta omfattar inte säljfrämjande tävlingar eller spel vilkas syfte är att uppmuntra försäljningen av varor eller tjänster och där utbetalningar, i förekommande fall, endast kan användas för att förvärva de lanserade varorna eller tjänsterna.
- (17) Definitionen av informationssamhällets tjänster finns redan i gemenskapslagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter⁽⁴⁾ och i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/84/EG av den 20 november 1998 om det rättsliga skyddet för tjänster som bygger på eller utgörs av villkorad tillgång⁽⁵⁾. Definitionen omfattar alla tjänster som normalt utförs mot ersättning, på distans, med hjälp av utrustning för elektronisk behandling (inbegripet digital signalkomprimering) och lagring av information, och på individuell begäran av en tjänstemottagare. De tjänster i den vägledande förteckningen i bilaga V till direktiv 98/34/EG som inte omfattar elektronisk behandling eller lagring av information omfattas inte av denna definition.
- (18) Informationssamhällets tjänster omfattar en mängd näringsverksamheter som bedrivs online. Dessa verksamheter kan särskilt bestå i försäljning av varor online. Sådana verksamheter som själva leveransen av varor eller tillhandahållandet av offlinetjänster omfattas inte. Informationssamhällets tjänster begränsas inte enbart till tjänster som föranleder avtal online utan gäller även tjänster, i den mån de utgör näringsverksamhet, som inte betalas av de som mottar dem, exempelvis tillhandahållande av information eller kommersiella meddelanden online eller tillhandahållande av sökmöjligheter samt åtkomst till och hämtning av data. Informationssamhällets tjänster omfattar också tjänster som avser vidarebefordran av information via kommunikationsnät, genom att tillhandahålla tillgång till kommunikationsnät eller genom att fungera som värdtjänst för information från tjänstemottagaren. Sändningsverksamhet för television enligt direktiv 89/552/EEG och radiosändningar hör inte till informationssamhällets tjänster eftersom de inte tillhandahålls på individuell begäran. Andra tjänster som sänds från en punkt till en annan, som video på beställning eller tillhandahållande av kommersiella meddelanden via e-post, hör däremot till informationssamhällets tjänster. Användning av e-post eller motsvarande personliga meddelanden till exempel av fysiska personer som inte agerar inom ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet, inbegripet användningen av dessa för att ingå avtal mellan sådana personer, hör inte till informationssamhällets tjänster. Avtalsförhållandet mellan en anställd och hans arbetsgivare hör inte till informationssamhällets tjänster. Verksamhet som genom sin

(1) EGT L 213, 30.7.1998, s. 9.

(2) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

(3) EGT L 24, 30.1.1998, s. 1.

(4) EGT L 204, 21.7.1998, s. 37. Direktivet ändrat genom direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18).

(5) EGT L 320, 28.11.1998, s. 54.

själva beskaffenhet inte går att bedriva på distans och med elektroniska medel, t.ex. lagstadgad revision av ett företags redovisning eller läkarutlåtande som kräver fysisk undersökning av en patient, hör inte till informationssamhällets tjänster.

- (19) Tjänsteleverantörens etableringsort bör fastställas i enlighet med EG-domstolens rättspraxis, enligt vilken etableringsbegreppet omfattar det faktiska bedrivandet av näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftställe under obestämd tid. Detta krav uppfylls även om ett företag är bildat för en viss tid. För ett företag som tillhandahåller tjänster via en webbplats på Internet är etableringsorten inte den ort där utrustningen för webbplatsen finns eller den ort från vilken det går att nå webbplatsen, utan den ort där det utövar sin näringsverksamhet. När en tjänsteleverantör har flera etableringsorter är det viktigt att fastställa från vilken etableringsort tjänsten i fråga tillhandahålls. När det är svårt att avgöra från vilken av flera etableringsorter en viss tjänst tillhandahålls, skall detta vara den ort där centrumet för leverantörens verksamhet ligger när det gäller denna särskilda tjänst.
- (20) Definitionen av begreppet *tjänstemottagare* omfattar all användning av informationssamhällets tjänster, både av personer som tillhandahåller information på öppna nät, såsom Internet, och av personer som söker information på Internet i privat eller yrkesmässigt syfte.
- (21) Det samordnade områdets omfattning påverkar inte gemenskapens framtida harmonisering när det gäller informationssamhällets tjänster eller den framtida lagstiftning som antas på nationell nivå i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Det samordnade området omfattar endast krav beträffande sådan online-verksamhet som online-information, online-reklam, online-handel och online-avtal, inte medlemsstaternas rättsliga krav beträffande varor, såsom säkerhetsnormer, märkningskrav eller produktansvar, eller medlemsstaternas krav beträffande leverans eller transport av varor, inbegripet distribution av medicinska produkter. Det samordnade området omfattar inte offentliga myndigheters utnyttjande av sin förköpsrätt vad avser vissa varor, t.ex. konstverk.
- (22) Tillsyn över informationssamhällets tjänster bör ske vid verksamhetens källa för att se till att allmänintressets syften verkligen skyddas. Det är därför nödvändigt att se till att behörig myndighet svarar för detta skydd inte bara för medborgarna i det egna landet utan för alla medborgare i gemenskapen. För att det ömsesidiga förhållandet mellan medlemsstaterna skall stärkas är det väsentligt att detta ansvar hos den medlemsstat där tjänsterna har sitt ursprung klart fastslås. För att friheten att tillhandahålla tjänster och rättssäkerheten för leverantörer och mottagare av tjänster verkligen skall tryggas bör informationssamhällets tjänster i princip vara underkastade rätten i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad.
- (23) Detta direktiv syftar inte till att införa några nya regler inom internationell privaträtt avseende lagval och berör inte heller domstolarnas behörighet. Bestämmelser om tillämplig lag som utpekats enligt regler i internationell privaträtt får inte begränsa friheten att tillhandahålla informationssamhällets tjänster enligt vad som föreskrivs i detta direktiv.
- (24) Trots regeln att tillsyn av informationssamhällets tjänster bör ske vid källan är det, inom ramen för detta direktiv, berättigat att medlemsstaterna på vissa i direktivet fastställda villkor skall kunna vidta åtgärder för att inskränka dessas tjänsters fria rörlighet.
- (25) Nationella domstolar, även tvistemålsdomstolar, som behandlar privaträttsliga tvister får på i detta direktiv fastställda villkor vidta åtgärder som innebär undantag från friheten att tillhandahålla informationssamhällets tjänster.
- (26) Medlemsstater får på i detta direktiv fastställda villkor tillämpa sina nationella regler i straffrätt och straffprocessrätt för att vidta alla erforderliga utredningsåtgärder och andra åtgärder som krävs för att avslöja och åtala brottsliga gärningar, utan att sådana åtgärder behöver anmälas till kommissionen.
- (27) Detta direktiv i förening med Europaparlamentets och rådets direktiv om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter bidrar till att skapa en rättslig ram för att tillhandahålla finansiella tjänster online. Detta direktiv föregriper inte framtida initiativ på området för finansiella tjänster, särskilt när det gäller att harmonisera de etiska reglerna på detta område. Den möjlighet som detta direktiv ger medlemsstaterna att under vissa omständigheter begränsa friheten att tillhandahålla informationssamhällets tjänster för att skydda konsumenterna omfattar också åtgärder på området för finansiella tjänster, särskilt åtgärder som syftar till att skydda investerare.

- (28) Medlemsstaternas skyldighet att inte göra tillträde till verksamhet som leverantör av informationssamhällets tjänster beroende av ett förhandstillstånd gäller inte posttjänster som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna⁽¹⁾ och som innebär fysisk leverans av ett utskrivet e-postmeddelande och påverkar inte system för frivillig ackreditering, särskilt för leverantörer av tjänster som avser certifiering av elektroniska signaturer.
- (29) Kommersiella meddelanden är en förutsättning för finansieringen av informationssamhällets tjänster och utvecklingen av ett brett urval nya gratistjänster. Det ligger i konsumentskyddets och den lojala konkurrensens intresse att kommersiella meddelanden, inbegripet rabatter, specialerbjudanden, säljfrämjande tävlingar eller spel, följer vissa krav på öppenhet. Dessa krav påverkar inte tillämpningen av direktiv 97/7/EG. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av befintliga direktiv om kommersiella meddelanden, särskilt direktiv 98/43/EG.
- (30) Icke begärda kommersiella meddelanden per e-post kan vara oönskade för konsumenter och leverantörer av informationssamhällets tjänster och kan störa de interaktiva nätens smidiga funktion. Frågan om mottagarnas samtycke av vissa former av sådana icke begärda kommersiella meddelanden tas inte upp i detta direktiv utan har redan behandlats särskilt i direktiv 97/7/EG och 97/66/EG. I medlemsstater som tillåter icke begärda kommersiella meddelanden per e-post bör införandet av lämpliga filtersystem från branschens sida uppmuntras och underlättas. Icke begärda kommersiella meddelanden måste dessutom i vilket fall som helst klart kunna identifieras som sådana så att öppenheten ökar och sådana initiativ från branschens sida fungerar bättre. Icke begärda kommersiella meddelanden per e-post bör inte medföra merkostnader för mottagaren.
- (31) De medlemsstater som tillåter att icke begärda kommersiella meddelanden sänds av tjänsteleverantörer som är etablerade på deras territorium per e-post, utan föregående samtycke från mottagaren, måste säkerställa att tjänsteleverantörerna regelbundet konsulterar och respekterar de "opt out"-register där fysiska personer som inte önskar erhålla sådana kommersiella meddelanden kan registrera sig.
- (32) För att undanröja hinder för utvecklingen av gränsöverskridande tjänster inom gemenskapen som utövare av reglerad yrkesverksamhet skulle kunna erbjuda via Internet är det nödvändigt att se till att de yrkesetiska regler som särskilt syftar till att skydda konsumenterna och folkhälsan följs på gemenskapsnivå. Uppförandekoder på gemenskapsnivå skulle vara det bästa sättet att fastställa yrkesetiska regler för kommersiella meddelanden. Utarbetande och vid behov anpassande av sådana regler bör uppmuntras utan att yrkeskårens och yrkessammanslutningars oberoende kränks.
- (33) Detta direktiv kompletterar gemenskapslagstiftningen och nationell lagstiftning om reglerad yrkesverksamhet för att upprätta en sammanhängande uppsättning tillämpliga regler på detta område.
- (34) Varje medlemsstat bör ändra sin lagstiftning som innehåller krav, särskilt formkrav, vilka kan hämma användningen av elektroniskt förmedlade avtal. Granskningen av den lagstiftning som behöver ändras i detta avseende bör göras systematiskt och omfatta alla etapper och handlingar som krävs för avtalsprocessen, inbegripet arkivering av avtalet. Resultatet av dessa ändringar bör göra det faktiskt möjligt att använda avtal ingångna på elektronisk väg. Elektroniska signaturers rättsverkan behandlas i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13 december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer⁽²⁾. Mottagningsbevis kan även anta formen av att tjänsteleverantören online tillhandahåller den tjänst som har betalats.
- (35) Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att behålla eller ställa upp generella eller särskilda rättsliga krav för avtal som kan fullgöras på elektronisk väg, särskilt krav när det gäller säkra elektroniska signaturer.
- (36) Medlemsstaterna får behålla restriktioner för användningen av avtal ingångna på elektronisk väg när det gäller sådana avtal där lagen kräver att domstolar, myndigheter eller myndighetsutövande yrken involveras. Denna möjlighet omfattar även avtal där involvering av domstolar, myndigheter eller yrken som inbegriper myndighetsutövning krävs för att de skall ha verkan gentemot tredje man, såväl som avtal som kräver intyg eller attestering av en person med notariatfunktion.
- (37) Medlemsstaternas skyldighet att undanröja hinder för användningen av avtal ingångna på elektronisk väg gäller endast hinder som följer av rättsliga krav och inte praktiska hinder som följer av att det är omöjligt att använda elektroniska hjälpmedel i vissa fall.

(1) EGT L 15, 21.1.1998, s. 14.

(2) EGT L 13, 19.1.2000, s. 12.

- (38) Medlemsstaternas skyldighet att undanröja hinder för användningen av avtal ingångna på elektronisk väg bör genomföras i enlighet med de rättsliga krav avseende avtal som ställs i gemenskapslagstiftningen.
- (39) Undantag från bestämmelserna för avtal som har ingåtts enbart genom e-post eller motsvarande personliga meddelanden i enlighet med detta direktiv, i fråga om information som skall tillhandahållas och en beställning som görs, får inte leda till att leverantörer av informations-samhällets tjänster kan kringgå dessa bestämmelser.
- (40) Både befintliga och framväxande skillnader i medlemsstaternas lagstiftning och rättspraxis avseende ansvar för tjänsteleverantörer som agerar mellanhänder hindrar en inre marknad från att fungera smidigt, särskilt genom att utvecklingen av gränsöverskridande tjänster hämmas och genom att konkurrensen snedvrids. Tjänsteleverantörerna har i vissa fall skyldighet att förebygga eller stoppa olaglig verksamhet. Detta direktiv bör utgöra en tillämplig grund vid utarbetande av snabba och tillförlitliga förfaranden som syftar till att avlägsna olaglig information och göra den oåtkomlig. Sådana mekanismer skulle kunna bygga på frivilliga överenskommelser mellan alla berörda parter och bör uppmuntras av medlemsstaterna. Alla som deltar i att tillhandahålla informationssamhällets tjänster har intresse av att anta och genomföra sådana förfaranden. Detta direktivs bestämmelser om ansvar bör inte hindra de berörda parterna från att utveckla och använda tekniska system för skydd och identifiering samt övervakningsinstrument som möjliggörs med digital teknik, inom de gränser som uppställs i direktiv 95/46/EG och 97/66/EG.
- (41) Detta direktiv skapar en balans mellan olika berörda intressen och fastställer de principer på vilka överenskommelser och normer inom branschen kan baseras.
- (42) De undantag från ansvar som fastställs enligt detta direktiv omfattar endast fall när tjänsteleverantörens verksamhet är begränsad till den tekniska processen att driva och erbjuda tillgång till ett kommunikationsnät där information som görs tillgänglig av tredje part vidarebefordras eller tillfälligt lagras, i uteslutande syfte att göra överföringen effektivare. Verksamheten är av rent teknisk, automatisk och passiv natur, vilket innebär att tjänsteleverantören varken har kännedom om eller kontroll över vidarebefordrad eller lagrad information.
- (43) En tjänsteleverantör kan utnyttja undantagen för enbart vidarebefordran och för cachning när han på intet sätt befattar sig med den vidarebefordrade informationen. Detta kräver bland annat att han inte ändrar den information han vidarebefordrar. Detta krav omfattar inte manipulationer av teknisk natur under vidarebefordran, eftersom dessa inte ändrar den vidarebefordrade informationens integritet.
- (44) En tjänsteleverantör som avsiktligt samarbetar med någon av mottagarna av hans tjänst för att begå olagliga handlingar går utöver den verksamhet som består i enbart vidarebefordran eller cachning och får därför inte utnyttja de undantag från ansvar som har fastställts för denna verksamhet.
- (45) De begränsningar av tjänstelevererande mellanhanders ansvar som fastställs i detta direktiv påverkar inte möjligheten av olika förelägganden. Sådana förelägganden kan särskilt bestå av avgöranden från domstolar eller administrativa myndigheter som kräver att alla överträdelse skall upphöra eller förhindras, inbegripet att olaglig information avlägsnas eller görs oåtkomlig.
- (46) För att kunna utnyttja ansvarsbegränsning måste leverantören av en informationssamhällstjänst som består av lagring av information, så snart han har fått kännedom eller blivit medveten om olaglig verksamhet, skyndsamt vidta åtgärder för att avlägsna den berörda informationen eller göra den oåtkomlig. Informationen måste avlägsnas eller göras oåtkomlig med beaktande av principen om yttrandefrihet och av förfaranden etablerade på nationell nivå för detta ändamål. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjligheter att fastställa särskilda krav som måste uppfyllas skyndsamt innan information avlägsnas eller görs oåtkomlig.
- (47) Medlemsstaterna är förhindrade från att ålägga tjänsteleverantörerna övervakningsskyldighet endast när det gäller skyldigheter av allmän natur. Detta gäller inte övervakningsskyldigheter i ett speciellt fall och påverkar i synnerhet inte beslut från nationella myndigheter i enlighet med nationell lagstiftning.
- (48) Detta direktiv berör inte medlemsstaternas möjlighet att kräva av tjänsteleverantörer som lagrar information från sina tjänstemottagare att visa den omsorg som skäligen kan förväntas av dem och vilken preciseras i nationell rätt, för att upptäcka och förhindra vissa slags olaglig verksamhet.
- (49) Medlemsstaterna och kommissionen bör uppmuntra utarbetandet av uppförandekoder. Detta får inte påverka sådana koders frivilliga natur och möjligheten för berörda parter att fritt besluta om de skall ansluta sig till dem.

- (50) Det är viktigt att Europaparlamentets och rådets förslag-na direktiv om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informations-samhället träder i kraft ungefär samtidigt med det här direktivet så att det fastställs ett tydligt regelverk för mellanhanders ansvar för intrång i upphovsrätten och närstående rättigheter på gemenskapsnivå.
- (51) Det bör åligga varje medlemsstat att där krävs anpassa den lagstiftning som kan hindra användningen av mekanismer för utomrättslig lösning av tvister via elektroniska förbindelser. Resultatet av denna anpassning måste vara att göra det möjligt för sådana mekanismer att rättsligt och i praktiken verkligen fungera effektivt, även i gräns-överskridande fall.
- (52) Det faktiska utövandet av den inre marknadens friheter gör det nödvändigt att åt drabbade garantera verklig tillgång till hjälpmedel för tvistlösning. De skador som kan uppkomma i samband med informationssamhällets tjänster kännetecknas av både snabbhet och den geografiska omfattningen. På grund av dessa särdrag och behovet av att se till att nationella myndigheter inte äventyrar det förtroende de bör ha för varandra uppmanar detta direktiv medlemsstaterna att säkerställa att det finns lämpliga möjligheter att väcka talan vid domstol. Medlemsstaterna bör undersöka behovet av att tillhandahålla tillgång till rättsliga förfaranden på lämplig elektronisk väg.
- (53) I direktiv 98/27/EG, som är tillämpligt på informations-samhällets tjänster, föreskrivs en mekanism när det gäller åtgärder för förbudsföreläggande till skydd för konsumenternas gemensamma intressen. Denna mekanism kommer att bidra till den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster genom att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå.
- (54) De påföljder som föreskrivs i detta direktiv påverkar inte andra påföljder eller rättsliga åtgärder som föreskrivs i nationell rätt. Medlemsstaterna är inte skyldiga att föreskriva straffrättsliga påföljder för överträdelser av nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv.
- (55) Detta direktiv påverkar inte den lag som är tillämplig på avtalsförpliktelser som följer av konsumentavtal. Följaktligen kan detta direktiv inte leda till att konsumenten förlorar det skydd som han får genom tvingande regler om avtalsförpliktelser enligt lagstiftningen i den medlemsstat där han har sin hemvist.
- (56) När det gäller undantaget i detta direktiv beträffande avtalsförpliktelser vid avtal ingångna av konsumenter bör dessa förpliktelser tolkas så att de innefattar information om de väsentliga delarna i avtalets innehåll, däribland rättigheter för konsumenten, som har ett avgörande inflytande på beslutet att ingå avtal.
- (57) Enligt fast rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol behåller en medlemsstat rätten att vidta åtgärder mot en tjänsteleverantör som är etablerad i en annan medlemsstat men helt eller till största delen riktar sin verksamhet mot den första medlemsstatens territorium, om etableringsorten har valts i syfte att kringgå den lagstiftning som skulle ha varit tillämplig på leverantören om denne hade varit etablerad på den första medlemsstatens territorium.
- (58) Detta direktiv bör inte vara tillämpligt på tjänster som tillhandahålls av tjänsteleverantörer etablerade i tredje land. Med tanke på den elektroniska handelns världsomspännande karaktär är det dock lämpligt att gemenskapens regler överensstämmer med internationella regler. Detta direktiv påverkar inte resultatet av diskussioner inom internationella organisationer (bland annat WTO, OECD, Uncitral) om rättsliga frågor.
- (59) Trots den globala karaktären hos elektronisk kommunikation krävs en samordning av nationella lagstiftningsåtgärder på EU-nivå för att undvika en uppsplittring av den inre marknaden och för att skapa en lämplig europeisk rättslig ram. En sådan samordning bör också bidra till en gemensam och stark förhandlingsposition i internationella fora.
- (60) För att medge en obehindrad utveckling av den elektroniska handeln måste den rättsliga ramen vara klar och enkel, förutsebar och förenlig med de bestämmelser som gäller på internationell nivå, så att den europeiska industrins konkurrenskraft inte påverkas negativt och så att innovativ verksamhet inom detta område inte hämmas.
- (61) Om marknaden skall kunna fungera på elektronisk väg i ett globalt sammanhang måste Europeiska unionen och större utomeuropeiska områden samråda för att uppnå överensstämmande lagar och förfaranden.
- (62) Samarbetet med tredje länder bör stärkas på området för elektronisk handel, i synnerhet samarbetet med kandidatländerna, utvecklingsländerna och Europeiska unionens andra handelsparter.

- (63) Antagandet av detta direktiv kommer inte att hindra medlemsstaterna från att beakta de olika sociala, samhällsliga och kulturella konsekvenser som informationssamhällets framväxt medför. Det bör särskilt inte hindra åtgärder som medlemsstaterna i överensstämmelse med gemenskapsrätten får vidta för att uppnå sociala, kulturella och demokratiska mål, med beaktande av sin språkliga mångfald, sina nationella och regionala särdrag och sitt kulturarv, samt säkerställa och upprätthålla allmänhetens tillgång till största möjliga urval av informationssamhällets tjänster. Under informationssamhällets utveckling måste det under alla omständigheter säkerställas att gemenskapens medborgare kan ha tillgång till det europeiska kulturarv som tillhandahålls i en digital miljö.
- (64) Elektronisk kommunikation är ett utmärkt sätt för medlemsstaterna att tillhandahålla offentliga tjänster på det kulturella, utbildningsrelaterade och språkliga området.
- (65) I sin resolution av den 19 januari 1999 om konsumenten i informationssamhället⁽¹⁾ betonade rådet att konsumentskyddet förtjänar särskild uppmärksamhet i detta sammanhang. Kommissionen kommer att undersöka i vilken omfattning de befintliga konsumentskyddsbestämmelserna ger ett otillräckligt skydd inom informationssamhället, och kommer vid behov att identifiera brister i denna lagstiftning samt de frågor där ytterligare åtgärder kan visa sig nödvändiga. Kommissionen bör vid behov lägga fram särskilda ytterligare förslag för att avhjälpa de på detta sätt identifierade bristerna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Mål och tillämpningsområde

1. Syftet med detta direktiv är att bidra till att den inre marknaden fungerar väl genom att säkerställa den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster mellan medlemsstaterna.
2. Genom detta direktiv tillnärmas, i den mån det krävs för att nå det mål som avses i punkt 1, vissa nationella bestämmelser om informationssamhällets tjänster som rör den inre marknaden, tjänsteleverantörers etablering, kommersiella meddelanden, avtal slutna på elektronisk väg, mellanhänders

ansvar, uppförandekoder, utomrättslig lösning av tvister, möjlighet att föra talan inför domstol samt samarbete mellan medlemsstaterna.

3. Detta direktiv kompletterar den gemenskapsrätt som är tillämplig på informationssamhällets tjänster, utan att det påverkar nivån på skyddet av i synnerhet folkhälsan och konsumentintressena såsom de fastställs i gemenskapsrättsakter och nationell lagstiftning för genomförande av dessa, i den mån detta inte begränsar friheten att tillhandahålla informationssamhällets tjänster.

4. Genom detta direktiv införs inte några nya regler om internationell privaträtt, och inte heller berörs domstolars behörighet.

5. Detta direktiv skall inte tillämpas på

- a) beskattning,
- b) frågor beträffande informationssamhällets tjänster som omfattas av direktiv 95/46/EG och direktiv 97/66/EG,
- c) frågor som rör avtal eller förfaranden som regleras av lagstiftning som rör karteller,
- d) följande verksamhet inom informationssamhällets tjänster:
 - Verksamhet som omfattar notariatfunktion eller likvärdiga yrken i den mån den har ett direkt och särskilt samband med offentlig myndighetsutövning.
 - Företrädande och försvar av en klient inför domstol.
 - Spelverksamhet som innebär att penningsvärden satsas på hasardspel, inbegripet lotterier och vadslagningar.

6. Detta direktiv påverkar inte åtgärder som vidtas på gemenskapsnivå eller nationell nivå, med beaktande av gemenskapsrätten, för att främja kulturell och språklig mångfald och säkerställa försvaret av pluralism.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- a) *informationssamhällets tjänster*: tjänster i den mening som avses i artikel 1.2 i direktiv 98/34/EG, ändrat genom direktiv 98/48/EG,

⁽¹⁾ EGT C 23, 28.1.1999, s. 1.

- b) *tjänsteleverantör*: varje fysisk eller juridisk person som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster,
- c) *etablerad tjänsteleverantör*: en tjänsteleverantör som utövar näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftställe under obestämd tid. Förekomsten och användningen av teknisk utrustning och teknik för att tillhandahålla tjänsten innebär inte i sig att tjänsteleverantören är etablerad,
- d) *tjänstemottagare*: varje fysisk eller juridisk person som av yrkesmässiga eller andra skäl använder någon av informationssamhällets tjänster, i synnerhet för att efterforska information eller göra den tillgänglig,
- e) *konsument*: varje fysisk person som agerar utanför ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet,
- f) *kommersiellt meddelande*: varje form av meddelande som syftar till att direkt eller indirekt främja varor eller tjänster från ett företag, en organisation eller en person som bedriver handels-, industri- eller hantverksverksamhet, eller utövar reglerad yrkesverksamhet, eller till att direkt eller indirekt främja ovan nämnda företags, organisationers eller personers anseende. Följande utgör i sig inte kommersiella meddelanden:
- Information som krävs för att direkt nå företaget, organisationen eller personen, exempelvis domännamn eller en e-postadress.
 - Meddelanden rörande företagets, organisationens eller personens varor, tjänster eller anseende som utarbetats oberoende av detta eller denna, i synnerhet när det har skett utan ekonomisk ersättning.
- g) *reglerad yrkesverksamhet*: varje yrkesverksamhet i den mening som avses i antingen artikel 1 d i rådets direktiv 89/48/EEG av den 21 december 1988 om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier⁽¹⁾, eller enligt artikel 1 f i rådets direktiv 92/51/EEG av den 18 juni 1992 om en andra generell ordning för erkännande av behörighetsgivande högre utbildning, en ordning som kompletterar den som föreskrivs i direktiv 89/48/EEG⁽²⁾
- h) *det samordnade området*: de krav som har fastställts i medlemsstaternas rättssystem och som är tillämpliga på tjänsteleverantörer av informationssamhällets tjänster eller på informationssamhällets tjänster, oberoende av om de är av allmän natur eller särskilt utformade för dem.
- i) Det samordnade området gäller de krav som tjänsteleverantören måste uppfylla när det gäller
- startande av verksamhet som gäller någon av informationssamhällets tjänster, såsom krav i fråga om behörighet, tillstånd eller anmälningar,
 - utövande av verksamhet som gäller någon av informationssamhällets tjänster, såsom krav i fråga om tjänsteleverantörens beteende, kvaliteten på eller innehållet i tjänster, inbegripet sådana krav som är tillämpliga på reklam och avtal, eller krav som gäller tjänsteleverantörens ansvar.
- ii) Det samordnade området omfattar inte krav såsom
- krav som är tillämpliga på varor som sådana,
 - krav som är tillämpliga på leverans av varor,
 - krav som är tillämpliga på tjänster som inte tillhandahållits på elektronisk väg.

Artikel 3

Den inre marknaden

1. Varje medlemsstat skall se till att de av informationssamhällets tjänster som en på dess territorium etablerad tjänsteleverantör tillhandahåller överensstämmer med de nationella bestämmelser som är tillämpliga i denna medlemsstat och som omfattas av det samordnade området.
2. Medlemsstaterna får inte av skäl som omfattas av det samordnade området begränsa den fria rörligheten för de av informationssamhällets tjänster som har ursprung i en annan medlemsstat.
3. Punkterna 1 och 2 är inte tillämpliga på de områden som anges i bilagan.
4. Medlemsstaterna får vidta åtgärder för undantag från punkt 2 när det gäller någon av informationssamhällets tjänster om följande villkor uppfylls:
 - a) Åtgärderna skall
 - i) vara nödvändiga av någon av följande anledningar:
 - den allmänna ordningen, i synnerhet förebyggande, utredning, upptäckt och åtal av brott, inbegripet skydd av minderåriga och bekämpning av hets mot personer på grund av ras, kön, religion eller nationalitet samt kränkningar av enskilda personers mänskliga värdighet,
 - skydd av folkhälsan,

⁽¹⁾ EGT L 19, 24.1.1989, s. 16.

⁽²⁾ EGT L 209, 24.7.1992, s. 25. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 97/38/EG (EGT L 184, 12.7.1997, s. 31).

- allmän säkerhet, inbegripet skydd av nationell säkerhet och försvar,
 - skydd av konsumenter, inbegripet investerare,
- ii) vidtas med avseende på någon av informations-samhällets tjänster som är till förfång för de mål som avses i punkt i eller utgör en allvarlig risk för att dessa mål inte uppnås,
- iii) vara proportionerliga i förhållande till dessa mål.
- b) Innan ifrågavarande åtgärder vidtas och utan det påverkar domstolsförfaranden, inbegripet förberedande förhandlingar och åtgärder som vidtas inom ramen för en brottsutredning, skall medlemsstaten
- ha uppmanat den medlemsstat som avses i punkt 1 att vidta åtgärder, varpå denna senare medlemsstat inte vidtagit några åtgärder eller endast vidtagit otillräckliga åtgärder,
 - ha anmält till kommissionen och till den medlemsstat som avses i punkt 1 sin avsikt att vidta sådana åtgärder.

5. Medlemsstaterna kan i brådskande fall göra undantag från de villkor som anges i punkt 4 b. I sådana fall skall åtgärderna snarast möjligt anmälas till kommissionen och till den medlemsstat som avses i punkt 1 med uppgift om varför medlemsstaten bedömer fallet vara brådskande.

6. Utan att åsidosätta medlemsstaternas möjlighet att vidta och fullfölja ifrågavarande åtgärder skall kommissionen snarast möjligt undersöka huruvida de anmälda åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten. Om den kommer fram till att åtgärden är oförenlig med gemenskapsrätten skall kommissionen uppmana medlemsstaten i fråga att avhålla sig från att vidta de planerade åtgärderna eller skyndsamt avbryta vidtagna åtgärder.

KAPITEL II

PRINCIPER

Avsnitt 1: Krav angående etablering och information

Artikel 4

Princip om att utesluta förhandstillstånd

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att start och bedrivande av verksamhet som leverantör av informationssamhällets tjänster inte underkastas bestämmelser om förhandstillstånd eller andra krav som har motsvarande effekt.

2. Punkt 1 påverkar inte tillämpningen av system för tillstånd som inte särskilt och uteslutande avser informations-samhällets tjänster, eller som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/13/EG av den 10 april 1997 om gemensamma ramar för allmän auktorisation och individuella tillstånd på teletjänsteområdet⁽¹⁾

Artikel 5

Allmän information som skall lämnas

1. Förutom de övriga informationskrav som fastställs i gemenskapsrätten, skall medlemsstaterna säkerställa att tjänsteleverantören tillser att det för tjänstemottagaren och de behöriga myndigheterna skall vara möjligt att enkelt, direkt och stadigvarande ha tillgång till åtminstone följande information:

- a) Tjänsteleverantörens namn.
- b) Den geografiska adress där tjänsteleverantören är etablerad.
- c) Uppgifter om tjänsteleverantören, inbegripet hans e-postadress, vilket gör det möjligt för honom att snabbt bli kontaktad och nådd på ett direkt och effektivt sätt.
- d) Om tjänsteleverantören är registrerad i ett handelsregister eller liknande offentligt register, det register i vilket han är registrerad och hans registreringsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter i detta register.
- e) Om verksamheten kräver tillstånd, uppgifter om den berörda tillsynsmyndigheten.
- f) Beträffande reglerad yrkesverksamhet:
 - Den yrkesorganisation eller liknande institution hos vilken tjänsteleverantören är registrerad.
 - Yrkestitel och den medlemsstat där titeln har utfärdats.
 - En hänvisning till de bestämmelser som är tillämpliga på yrkesverksamheten i etableringsmedlemsstaten och sättet att få tillgång till dem.
- g) I de fall där tjänsteleverantören bedriver mervärdesskattepliktig verksamhet, det identifieringsnummer som avses i artikel 22.1 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund⁽²⁾.

⁽¹⁾ EGT L 117, 7.5.1997, s. 15.

⁽²⁾ EGT L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 1999/85/EG (EGT L 277, 28.10.1999, s. 34).

2. Förutom de övriga informationskrav som föreskrivs i gemenskapsrätten skall medlemsstaterna i de fall då informationssamhällets tjänster anger priser åtminstone säkerställa att dessa klart och otvetydigt anges och att det särskilt anges om de inbegriper skatt och leveranskostnader.

Avsnitt 1: Kommersiella meddelanden

Artikel 6

Information som skall lämnas

Förutom de övriga informationskrav som fastställs i gemenskapsrätten skall medlemsstaterna se till att kommersiella meddelanden som ingår i eller utgör någon av informationssamhällets tjänster åtminstone uppfyller följande villkor:

- a) Det kommersiella meddelandet skall vara klart identifierbart som sådant.
- b) Den fysiska eller juridiska person för vars räkning det kommersiella meddelandet sänds skall vara klart identifierbar.
- c) Säljfrämjande erbjudanden, såsom rabatter, premier och gåvor, när sådana är tillåtna i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad, skall vara klart identifierbara som sådana, och villkoren för att utnyttja dem skall vara lätt tillgängliga och framställas klart och otvetydigt.
- d) Säljfrämjande tävlingar eller spel, skall, när sådana är tillåtna i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad, vara klart identifierbara som sådana, och villkoren för deltagande i dem skall vara lätt tillgängliga och framställas klart och otvetydigt.

Artikel 7

Icke begärda kommersiella meddelanden

1. Förutom de övriga krav som fastställs i gemenskapsrätten skall de medlemsstater som tillåter icke begärda kommersiella meddelanden per e-post säkerställa att sådana kommersiella meddelanden från en tjänsteleverantör som är etablerad på deras territorium är klart och otvetydigt identifierbara som sådana, så snart som mottagaren tar emot dem.

2. Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 97/7/EG och direktiv 97/66/EG, vidta åtgärder för att se till att tjänsteleverantörer som sänder icke begärda kommersiella meddelanden per e-post regelbundet konsulterar och respekterar de "opt-out"-register där fysiska personer som inte önskar erhålla sådana kommersiella meddelanden kan registrera sig.

Artikel 8

Reglerad yrkesverksamhet

1. Medlemsstaterna skall se till att användningen av kommersiella meddelanden som ingår i eller utgör en av informationssamhällets tjänster som tillhandahålls av en utövare av en reglerad yrkesverksamhet är tillåten, förutsatt att de yrkesetiska reglerna följs, särskilt beträffande yrkesverksamhetens oberoende, värdighet och heder samt tystnadsplikt och ärlighet gentemot kunder och andra utövare av yrket.

2. Utan att det påverkar yrkeskårers och yrkessammanslutningars självständighet skall medlemsstaterna och kommissionen uppmuntra yrkeskårer och yrkessammanslutningar att utarbeta uppförandekoder på gemenskapsnivå för att bestämma vilken information som får lämnas för kommersiella meddelanden i enlighet med de regler som avses i punkt 1.

3. Vid utarbetandet av förslag till gemenskapsinitiativ som kan bli nödvändiga för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl när det gäller den information som avses i punkt 2, skall kommissionen ta vederbörlig hänsyn till de uppförandekoder som gäller på gemenskapsnivå och fatta beslut i nära samarbete med relevanta yrkessammanslutningar och yrkeskårer.

4. Detta direktiv skall tillämpas utöver gemenskapens direktiv om tillträde till och utövande av verksamhet inom reglerad yrkesverksamhet.

Avsnitt 3: Avtal som ingås på elektronisk väg

Artikel 9

Behandling av avtal

1. Medlemsstaterna skall se till att deras rättssystem tillåter att avtal ingås på elektronisk väg. Medlemsstaterna skall särskilt se till att de rättsliga krav som är tillämpliga på avtalsprocessen varken skapar hinder för användningen av avtal på elektronisk väg eller medför att sådana avtal fränkänns rättslig verkan och giltighet på grund av att de kommit till stånd på elektronisk väg.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att punkt 1 inte är tillämplig på alla eller vissa avtal inom någon av följande kategorier:

- a) Avtal som skapar eller överför rättigheter när det gäller fast egendom med undantag för hyresavtal.

- b) Avtal som enligt lag kräver att domstolar, myndigheter eller yrken som inbegriper myndighetsutövning involveras.
- c) Borgensavtal och andra säkerheter som tillhandahållits av personer som agerar utanför ramen för närings- eller yrkesverksamhet.
- d) Avtal som omfattas av familjerättsliga eller successionsrättsliga bestämmelser.

3. Medlemsstaterna skall för kommissionen uppge de kategorier som avses i punkt 2 på vika de inte tillämpar punkt 1. Medlemsstaterna skall vart femte år till kommissionen översända en rapport om tillämpningen av punkt 2 och förklara skälen till varför de anser det nödvändigt att behålla den kategori som avses i punkt 2 b på vilka de inte tillämpar punkt 1.

Artikel 10

Information som skall lämnas

1. Förutom de informationskrav som fastställs i gemenskapsrätten skall medlemsstaterna, utom när parter som inte är konsumenter har kommit överens om något annat, se till att åtminstone följande information lämnas av tjänsteleverantören på ett klart, begripligt och otvetydigt sätt och innan beställningen har gjorts av tjänstemottagaren:

- a) De olika tekniska steg som skall genomföras för att ingå avtalet.
- b) Huruvida avtalet kommer att arkiveras av tjänsteleverantören eller inte och om det kommer att hållas tillgängligt.
- c) De tekniska möjligheterna att upptäcka och rätta till inmatningsfel innan beställningen görs.
- d) De språk som står till buds för att ingå avtalet.

2. Medlemsstaterna skall se till, utom när parter som inte är konsumenter har kommit överens om något annat, att tjänsteleverantören anger vilka uppförandekoder han är ansluten till samt information om hur dessa uppförandekoder går att få fram elektroniskt.

3. Avtalsvillkoren och de allmänna villkor som ges till tjänstemottagaren måste göras tillgängliga på ett sätt som gör det möjligt för mottagaren att spara och återge dem.

4. Punkterna 1 och 2 skall inte tillämpas på avtal som har ingåtts enbart genom utväxling av e-post eller motsvarande personliga meddelanden.

Artikel 11

Beställning

1. Medlemsstaterna skall se till, utom när parter som inte är konsumenter har kommit överens om något annat, att när en tjänstemottagare gör sin beställning med hjälp av tekniska hjälpmedel följande principer gäller:

- Tjänsteleverantören måste bekräfta mottagandet av mottagarens order utan onödigt dröjsmål och på elektronisk väg.
- Beställningen och mottagningsbekräftelsen anses vara mottagna när de parter till vilka de är ställda har tillgång till dem.

2. Medlemsstaterna skall se till, utom när parter som inte är konsumenter har kommit överens om något annat, att tjänsteleverantören ställer lämpliga, effektiva och tillgängliga tekniska hjälpmedel till förfogande för tjänstemottagaren så att denne kan upptäcka och rätta till sina inmatningsfel innan beställningen görs.

3. Punkt 1 första strecksatsen och punkt 2 skall inte tillämpas på avtal som har ingåtts enbart genom utväxling av e-post eller motsvarande personliga meddelanden.

Avsnitt 4: Tjänstelevererande mellanhänders ansvar

Artikel 12

Enbart vidarefordran ("mere conduit")

1. Medlemsstaterna skall se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av överföring i ett kommunikationsnät av information som lämnats av tjänstemottagaren, eller tillhandahållande av tillgång till ett kommunikationsnät, inte skall vara ansvarig för den överförda informationen under förutsättning att tjänsteleverantören

- a) inte initierat överföringen,
- b) inte valt ut mottagaren av den överförda informationen, och
- c) inte valt ut eller ändrat den information som överförs.

2. Överföringen och tillhandahållande av sådan tillgång som avses i punkt 1 omfattar automatisk, mellanliggande och tillfällig lagring av den vidarebefordrade informationen, i den mån lagringen enbart görs för att utföra överföringen i kommunikationsnätet och under förutsättning att informationen inte lagras längre än vad som rimligtvis krävs för överföringen.

3. Denna artikel skall inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med medlemsstaternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse.

Artikel 13

Cachning

1. Medlemsstaterna skall se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av överföring av information som tillhandahållits av tjänstemottagaren på ett kommunikationsnät inte skall vara ansvarig för den automatiska, mellanliggande och tillfälliga lagring av informationen som ägt rum enbart för att effektivisera vidare överföring av informationen till andra tjänstemottagare på deras begäran, under förutsättning att

- a) tjänsteleverantören inte ändrar informationen,
- b) tjänsteleverantören uppfyller villkoren för tillgång till informationen,
- c) tjänsteleverantören följer regler för uppdatering av informationen, vilka fastställts på ett sätt som är allmänt vedertaget och använt inom branschen,
- d) tjänsteleverantören inte ingriper i den lagliga användningen av den teknik som är allmänt vedertagen och som används inom branschen för att få fram data om hur informationen används, och
- e) tjänsteleverantören handlar utan dröjsmål för att avlägsna den information han har lagrat eller göra den oåtkomlig så snart han fått kännedom om att den information som ursprungligen överfördes har avlägsnats från nätet eller gjorts oåtkomlig, eller att en domstol eller administrativ myndighet hart bestämt att den skall avlägsnas eller göras oåtkomlig.

2. Denna artikel skall inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med medlemsstaternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse.

Artikel 14

Värdtjänster

1. Medlemsstaterna skall se till att en tjänsteleverantör som levererar någon av informationssamhällets tjänster bestående av lagring av information som tillhandahållits av tjänstemottagaren inte skall vara ansvarig för information som lagrats på begäran av en tjänstemottagare av tjänsten, under förutsättning att

- a) tjänsteleverantören inte hade kännedom om förekomsten av olaglig verksamhet eller olaglig information och, beträffande skadeståndsanspråk, inte var medveten om fakta eller omständigheter som gjort förekomsten av den olagliga verksamheten eller den olagliga informationen uppenbar, eller

b) tjänsteleverantören så snart han fått sådan kännedom eller blivit medveten om detta handlat utan dröjsmål för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig.

2. Punkt 1 är inte tillämplig om tjänstemottagaren handlar under tjänsteleverantörens ledning eller överinseende.

3. Denna artikel skall inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med medlemsstaternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse, inte heller skall den påverka medlemsstaternas möjlighet att inrätta förfaranden för att avlägsna information eller göra den oåtkomlig.

Artikel 15

Avsaknad av allmän övervakningsskyldighet

1. Medlemsstaterna får inte ålägga tjänsteleverantörerna en allmän skyldighet att, i samband med tillhandahållande av sådana tjänster som avses i artiklarna 12, 13 och 14, övervaka den information de överför eller lagrar, och inte heller någon allmän skyldighet att aktivt efterforska fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet.

2. Medlemsstaterna kan fastställa skyldigheter för leverantörer av informationssamhällets tjänster att omedelbart informera de behöriga myndigheterna om påstådda olagliga verksamheter som utförts eller olaglig information som tillhandahållits av mottagarna av deras tjänster eller att till behöriga myndigheter på deras begäran lämna information som gör det möjligt att identifiera de mottagare av deras tjänster med vilka de ingått lagringsavtal.

KAPITEL III

GENOMFÖRANDE

Artikel 16

Uppförandekoder

1. Medlemsstaterna och kommissionen skall uppmuntra
 - a) att handels-, yrkes- och konsumentorganisationer eller motsvarande sammanslutningar utarbetar uppförandekoder på gemenskapsnivå avsedda att bidra till att artiklarna 5–15 genomförs ordentligt,
 - b) att utkast till uppförandekoder på nationell nivå eller gemenskapsnivå frivilligt översänds till kommissionen,
 - c) att uppförandekoderna finns tillgängliga på elektronisk väg på gemenskapens språk,

- d) att handels-, yrkes- och konsumentorganisationer eller sammanslutningar underrättar medlemsstaterna och kommissionen om utvärderingar av tillämpningen av deras uppförandekoder och deras inverkan på rutiner, seder och bruk inom den elektroniska handeln,
- e) att uppförandekoder utarbetas för skydd av minderåriga och den mänskliga värdigheten.

2. Medlemsstaterna och kommissionen skall uppmantra sammanslutningar och organisationer som företräder konsumenterna att delta i utarbetandet och genomförandet av de uppförandekoder som påverkar deras intressen och som utarbetats i enlighet med punkt 1 a. I förekommande fall skall samråd ske med sammanslutningar som företräder synskadade och personer med funktionshinder för att beakta deras särskilda intressen.

Artikel 17

Utomrättslig lösning av tvister

1. Medlemsstaterna skall se till att deras lagstiftning vid tvister mellan en leverantör av en informationssamhällets tjänst och en tjänstemottagare inte hindrar användningen av metoder som är tillgängliga enligt nationell lag för en utomrättslig lösning av tvister, bland annat med hjälp av lämpliga elektroniska medel.
2. Medlemsstaterna skall uppmantra organ för utomrättslig lösning av framför allt konsumenttvister att agera på ett sätt som ger de berörda parterna adekvata garantier när det gäller förfarandet.
3. Medlemsstaterna skall uppmantra organ för utomrättslig tvistlösning att underrätta kommissionen om de viktiga beslut de fattar rörande informationssamhällets tjänster och lämna andra uppgifter om rutiner, seder och bruk som rör den elektroniska handeln.

Artikel 18

Talan inför domstol

1. Medlemsstaterna skall se till att de möjligheter att föra talan inför domstol som är tillgängliga enligt nationell lagstiftning om informationssamhällets tjänster gör det möjligt att snabbt vidta åtgärder, även interimistiska sådana, i syfte att avbryta den påstådda överträdelsen och hindra ytterligare skada av berörda intressen.
2. I bilagan till direktiv 98/27/EG skall följande läggas till:

"11. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets

tjänster, särskilt den elektroniska handeln, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1)."

Artikel 19

Samarbete

1. Medlemsstaterna skall ha adekvata medel för tillsyn och utredning som är nödvändiga för att effektivt kunna genomföra detta direktiv och skall se till att tjänsteleverantörerna förser dem med de uppgifter som krävs.
2. Medlemsstaterna skall samarbeta med andra medlemsstater. De skall i detta syfte utse en eller flera kontaktpunkter vilkas adress och telefonnummer skall meddelas till de andra medlemsstaterna och till kommissionen.
3. Medlemsstaterna skall så fort som möjligt och i överensstämmelse med nationell rätt lämna den hjälp och de uppgifter som en annan medlemsstat eller kommissionen begär, inbegripet på lämplig elektronisk väg.
4. Medlemsstaterna skall inrätta kontaktpunkter som kan nås åtminstone på elektronisk väg och dit mottagarna och tjänsteleverantörerna kan vända sig för att
- a) få allmän information om avtalsrättsliga rättigheter och skyldigheter samt om de mekanismer för klagomål och prövning som finns tillgängliga vid tvister, inbegripet praktiska aspekter på användningen av sådana mekanismer,
- b) få adress och telefonnummer till de myndigheter, sammanslutningar eller organisationer där de kan få ytterligare upplysningar eller praktisk hjälp.
5. Medlemsstaterna skall uppmantra att kommissionen underrättas om viktiga domstolsavgöranden och myndighetsbeslut som fattas inom deras territorium i fråga om tvister som rör informationssamhällets tjänster samt om rutiner, seder och bruk som rör den elektroniska handeln. Kommissionen skall underrätta de övriga medlemsstaterna om dessa beslut och avgöranden.

Artikel 20

Påföljder

Medlemsstaterna skall bestämma de påföljder som skall tillämpas vid överträdelser av de nationella bestämmelser som antas med tillämpning av detta direktiv, och skall vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa bestämmelser efterlevs. Påföljderna skall vara verkställbara, proportionerliga och avskräckande.

KAPITEL IV

Artikel 22

SLUTBESTÄMMELSER

Genomförande

Artikel 21

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 17 januari 2002. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Översyn

2. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkt 1 skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

1. Före den 17 juli 2003 och därefter vartannat år, skall kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv, i förekommande fall åtföljd av förslag som syftar till att anpassa det till den rättsliga, tekniska och ekonomiska utvecklingen inom området för informationssamhällets tjänster, särskilt med avseende på brottsförebyggande verksamhet, skyddet av minderåriga, konsumentskyddet och en väl fungerande inre marknad.

2. I denna rapport skall det undersökas om det krävs en anpassning av detta direktiv och i synnerhet om det är nödvändigt med förslag om ansvaret för leverantörer av hyperlänkar och sökverktyg, förfaranden för "meddelanden och anteckningar" och ansvarsfördelning efter det att innehållet utnyttjats. I rapporten skall också behovet av ytterligare villkor för att bevilja det undantag från ansvar som föreskrivs i artiklarna 12 och 13 analyseras mot bakgrund av den tekniska utvecklingen, samt möjligheten att tillämpa den inre marknadens principer på icke begärda kommersiella meddelanden via e-post.

Artikel 23

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 24

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 8 juni 2000.

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

N. FONTAINE

G. d'OLIVEIRA MARTINS

Ordförande

Ordförande

BILAGA

UNDANTAG FRÅN ARTIKEL 3

Som anges i artikel 3.3 är artikel 3.1 och 3.2 inte tillämplig på följande:

- Upphovsrätt, närstående rättigheter samt rättigheter som avses i direktiv 87/54/EEG⁽¹⁾ och i direktiv 96/9/EG⁽²⁾ samt industriellt rättsskydd.
- Utgivning av elektroniska pengar av institut på vilka medlemsstaterna tillämpar ett av de undantag som anges i artikel 8.1 i direktiv 2000/46/EG⁽³⁾.
- Artikel 44.2 i direktiv 85/611/EEG⁽⁴⁾.
- Artikel 30 och avdelning IV i direktiv 92/49/EEG⁽⁵⁾, avsnitt IV i direktiv 92/96/EEG⁽⁶⁾, artiklarna 7 och 8 i direktiv 88/357/EEG⁽⁷⁾ samt artikel 4 i direktiv 90/619/EEG⁽⁸⁾;
- Parternas frihet att välja vilken lagstiftning som skall tillämpas på deras avtal.
- Avtalsförpliktelser vid konsumentavtal.
- Formell giltighet för avtal som skapar eller överför rättigheter i fast egendom där sådana avtal är föremål för tvingande formella krav i lagstiftningen i den medlemsstat där den fasta egendomen befinner sig.
- Frågan om icke begärda kommersiella meddelanden per e-post är tillåtliga.

⁽¹⁾ EGT L 24, 27.1.1987, s. 36.

⁽²⁾ EGT L 77, 27.3.1996, s. 20.

⁽³⁾ Ännu ej offentliggjort i EGT.

⁽⁴⁾ EGT L 375, 31.12.1985, s. 3. Direktivet senast ändrat genom direktiv 95/26/EG (EGT L 168, 18.7.1995, s. 7).

⁽⁵⁾ EGT L 228, 11.8.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 95/26/EG.

⁽⁶⁾ EGT L 360, 9.12.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 95/26/EG.

⁽⁷⁾ EGT L 172, 4.7.1988, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 92/49/EG.

⁽⁸⁾ EGT L 330, 29.11.1990, s. 50. Direktivet senast ändrat genom direktiv 92/96/EG.